

*Miloš Doležal:
1945: Léto běsů
Host, 400 stran*

Takoví už lidé v roce 1945 byli

Třetí z plánovaných pěti knih dokumentárních povídek, v nichž Miloš Doležal zachycuje naši temnou minulost. Tentokrát se zde mihne i kněz Josef Toufar, na jehož znovuzpřítomnění v našem povědomí má autor neoddiskutovatelnou zásluhu. V novince ještě jako kaplan v obci Zahradka přihlíží, jak se v září 1945 partyzánské četě při odhalování pamětní desky obětem války podaří během salvy přestřelit dráty vysokého napětí a usmrtit osm lidí. Doležal v povídkách situovaných do běsných týdnů po osvobození vychází z důkladného průzkumu archivů a převypráví vše (původně čtenářům měsíčníku Reportér) svéráznou formou: v katolické tradici, k níž se hlásí, je třeba každou hrůzu do detailu zdokumentovat, aniž je třeba se nad ní podívat. Takové bestie už lidé prostě jsou, jen je nutné jim to připomínat. Ať jde o vraždu dvou broumovských benediktinů nebo pátrání ženy navrátilší se z koncentráku po svých dětech; ať příběh skončí špatně či dobře. Jedním z nich je osud želivského lékaře a bývalého donského kozáka Nikolaje Andrejeviče Kelina, kterého po válce pronásledovala jak SNB, tak sovětská NKVD. Útrapy přežil a jeho syn Alexej věnující se historii ruské emigrace minulý týden získal Cenu Rudolfa Medka. ● *Jan H. Vitvar*